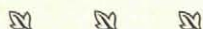

was. Gaarne was ik met u op de berenjacht gegaan, niet om een roofdier te verschalken, 't komt hier niet voor, maar om den zeldzamen schoonen spinner A. Flavia met zijn prachtige, bonte, geel-wit-zwarte vleugels te vangen. Of 'n tocht gemaakt naar Muott, met z'n rijkdom aan Edelweiss. 't Zou u misschien gegaan zijn als m'n entomologischen vriend, ge zoudt ze niet gezien hebben. Ge zoudt ze zoeken op steile rotsen en gevaarlijke hellingen, maar ze zijn er te vinden bij duizenden in 't weiland tusschen 't gras. Als men ze maar eerst ziet, vindt men er hoe langer hoe meer en schitteren ze u overal tegen. Ge vindt ze ook hier in een tuintje bij 't station gekweekt, o, eeuwige schande, ze zijn veel grooter, maar komen uit . . . Aalsmeer.

Als ge kunt, lezer, tracht dan 'n deel van uw vakantie door te brengen in die wonderre Alpennatuur van Preda — of elders. Zwitserland telt gelukkig nog ongerept schoon genoeg voor wie het weet te vinden. Ge kunt er een gansch jaar op teren.

J. C. CETON.

DE BAARDMEESJES.

In „Door het Rietland” heb ik verteld, hoe, meer dan veertig jaar geleden, onze tochten door de plassen een bijzondere spanning kregen door het verlangen, om baardmeesjes te zien en vooral, om baardmeesjesnesten te vinden. Reeds toen waren die vogels zeldzaam en eigenlijk slechts op enkele plaatsen te verwachten.

Toch lag de spanning niet in de zeldzaamheid, maar meer nog in de bijzondere schoonheid en het „aparte” van deze vogels. Vroeger werden ze doodeenvoudig tot de meezen gerekend, maar thans vormen ze zeer terecht een afzonderlijk geslacht. Ze hebben in het geheel geen meezengezicht en ook geen meezengevederte. Bij een koolmees of pimpelmees ziet ge vaak de vlokkige veertjes fladderen in den wind. De koude noordooster schijnt hun vaak tot vlak op de huid te blazen. De baardmannetjes daarentegen hebben een vlak goed gesloten gevederte, satijnig glanzend en dicht aan het lichaam sluitend. Ook geen meezenkleuren, heel aparte kleuren zelfs. Het rose van de borst en het kaneelbruin van kop en rug doet wel wat denken aan de grauwe klauwier, maar is toch weer heel anders. Men is het er nog altijd niet over eens, of de zwarte knevel in den wind wappert.

Wel — hij wappert — een beetje. De gele snavel fijn gepunt en eenigszins gekromd is ook met geen enkelen meezensnavel te vergelijken. En de staart, hoe lang ook, is weer een andere staart dan die van de staartmees.

Inderdaad zijn de baardmannetjes dus zeer afzonderlijke vogeltjes, even uitheemsch aandoend als wielewaal of bijenvreter. Zij bereiken dan ook in Nederland hun noordgrens, want in Sleswijk en Holstein, waar ze vroeger wel voorkwamen, treft men ze niet meer aan. In het deel van Engeland, dat zoo veel op Holland en Friesland lijkt, zijn ze vermoedelijk door betere bescherming in den laatsten tijd iets

talrijker geworden, nadat ze er eerst leken uit te sterven. Alles met alles is Nederland voor Midden-Europa nog het baardmannetjesland bij uitnemendheid.

Intusschen mankeert er nog heel wat aan, dat ze overal in Holland, Overijssel en Friesland wel voorkomen, waar hun bestaansmogelijkheid, het groote rietveld, bestaat. Hoe staat het er op het oogenblik mee in Friesland? We weten, dat ze aan de Ramspol gelukkig in zoo groote hoeveelheid voorkomen, dat de wandelaar er in den voorzomer altijd stellig kans heeft, om ze te zien of althans te hooren: het tokkelgeluid van de stalen snaar, in alle talen weergegeven door „ping, ping”.

Wie door onze rietlanden vaart moet altijd bedacht zijn op enkele bijzondere ge-

Uit Burdet's Baardman-film.

Fig. 1. *Baardmannetjes-paar bij het nest. Boven den kop van het mannetje is een open bek met verhemelte-lichtplek van een jong te zien.*

luiden. Dat men zang hoort van rietgorzen, karekieten, rietzangers, gekef van koeten en gekrijsch van sterns, spreekt van zelf. Maar op de goede plekken houde men zijn oor goed open voor gebrul van futen, het rare kolderen van de waterral, geblaf van het woudaapje, de triller van de snor en de harptoontjes van het baardmannetje. Men moet altijd waakzaam zijn en de moeite wordt ruim beloond, vooral wanneer het nieuwe riet nog niet heel hoog is.

Je kijkt dan door de oude rietstengels, acht gevend op elke beweging, die niet overeenkomt met het spel van den wind en dan wil het wel lukken, dat je een paar baardmannetjes te zien krijgt, misschien een heele troep. In het Naardermeer heb ik eens een troep gezien van drieëntwintig stuks, ouden en jongen. Het was in die rietstengels een vertier van je welste, klauter en glijdpartijen zonder weerga. Het

mooiste was wel dat één van hen aan twee rietstengels opklom, ze met de pooten vastgrijpend, zooals wij met de handen zouden doen, wanneer we ons schoksgewijs aan twee evenwijdige klimpalen, driekwart meter van elkaar, omhoog zouden werken. Snorren en karekieten kunnen ook heel aardig rondscharrelen in het riet, maar de baardman is hun verre de baas.

Het lijkt wel, alsof er in de laatste jaren minder baardmannetjes in het Naardermeer leven dan vroeger. Het is echter nogal moeilijk, om daar precies een oogje op te houden en om zekerheid daaromtrent te verkrijgen zal ik weer eens als vanouds uitsluitend op baardmannetjes moeten afgaan, nergens anders aan denkend dan

Uit Burdet's Baardman-film.

Fig. 2. *Baardman, het nest verlatend.*

aan baardmannetjes. Dan komen ze wel, het is alsof ze door de kracht van denken en verlangen uit het niet zouden ontstaan. Intusschen is het niets anders dan een kwestie van beloonde vlijt en inspanning.

In de jaren, nadat het Naardermeer natuurmonument geworden is, leek de baardman-bevolking in het eerst flink toe te nemen. Voor achteruitgang is eigenlijk in het Meer geen enkele aanleiding te ontdekken. Integendeel. Groote stukken van het Meer worden geheel buiten het bedrijf gehouden en geven tal van vogels een rustig en veilig verblijf, goede gelegenheid tot overwinteren met een gezonde verscheidenheid van voedsel. In de rest van het Meer is het bedrijf zoo geregeld, dat er bij het begin van den broedtijd overal weer rust heerscht. Theoretisch moest het er dus wemelen van allerlei vogels. Maar er schijnen ons nog heel wat omstandigheden te ontgaan.

